

(סוף מעמוד 11)

אליו את כל משפחתו — אשתו וארבעת ילדיו, שהקטנה ביניהם היא בת שנתיים וחצי וכבר יכולה למלא את חזה במדליות מן הצעדות בהן השתתפה.

צילומי שטב ברא"ז, הצועד בתלבושת אחידה עם מדליות ופרט שאינו נותן מקום לטעות באשר לשמו, הפכו כבר לתופעת לוויה לכל צעדה הנערכת בישראל.

ברא"ז, איש המסלוגה הליברלית, הוא חבר מרכז גח"ל. לפרקליטות הצבאית הוא צורף לפני ארבע שנים, אחרי שעד אז שירת כסגן בנבונה. קיבל דרגת ייצוג של רב-סרן בשבתו כשופט.

עם כל האמון בכושרו המשפטי, קשה לי תאר שיכול היה להשתחרר מדעותיו הפוליטיות בכתיבת גזר-הדין.

התובע לא רצה מוות

משפט בו נגזר גזר-דין המוות היה משפטם של חמישה צעירים ערביים משכם, שנאשמו בשלושה מעשי-רצח, בהם חיללו בצורה שפלה של יריה מהגב, שלושה ערבים מתושבי שכם, שנחשדו על ידי ארגון א"פ"ח כמשתתפי-פעולה עם ישראליים.

חמשת הנאשמים היו מיוצגים על-ידי שניים מחשובי עורכי-הדין של שכם: ואצפי אל-מצרי וחסיין ג'ארוב, שהיו בזמנו שר פנים עליונים בממשלת ירדן. בתחילת ה-משפט נכרו כל המלמטה באשמה, טענו כי ההודאות שנמסרו לבית-המשפט הוצאו מי-הם בכוח. אולם אחרי שסענתם זו לא התקבלה, הפתיעו שניים מן הנאשמים מחמוד פתחי מממוד אל-אפי וזעאם אסעד, המרן אל-שייב, את בית-המשפט ואת סניגוריהם גם יחד, כאשר הורו בכל ההאשמות ש-יחוסו להם.

כחוצאם מכך הופרד משפטם של השניים ממשפט יתר הנאשמים. הם הורשעו ובית-המשפט הצבאי היה צריך להוציא את גזר-דינם. היה זה דווקא התובע הצבאי, רב-סרן פחטר, שביקש מבית-המשפט שלא להטיל על השניים עונש מוות. המצב בשכם וב-גדה הוא כיום כזה, אמר התובע, שאינו מחייב צעד קיצוני כמו עונש-מוות... נני מוק שיש להעלה התובע היה: דווקא בגלל זה שהנאשמים רצו לפגוע במימשל ובכל תושבי שכם הרוצים לחיות בשקט ולבוא במגע עם המימשל, דווקא בגלל זה על בית-המשפט להטיל עליהם עונש לפיו ישל בו בבית-הסוהר תקופה ארוכה ויראו כי-צד השלטון והמימשל קיימים ומנהלים את העניינים בגדה. יש להראות להם שמעשי-סירור מהסוג שביצעו לא ירתיעו את ה-מימשל ולא את תושבי שכם על מנת ש-הנאשמים יחוו בהתפתחות היחסים, נראה לי שהעונש היחיד שבית-המשפט צריך ל-הטיל עליהם הוא עונש מאסר עולם עם-עבודת פרך.

ספירת-יחיו המימשל

רא"ז וחבריו לא קיבלו את דע-תו של התובע, באשר לגימוקו הרא-שון שיינו בפסק דינם: אילו החיים ביהו-דה ובשומרון היו באמת מנהלים כסדרים, כדברי התובע, לא היו השלטונות מונעים בעד רבבות חשירים המגיעים לישראל לבקר ביהודה ובשומרון. אנו משוכנעים כי לא רק איראלי ויצאירופן מנסים לערער את החיים השקטים ביהודה ובשומרון.

היתה זו סתירת לחי ראשונה למימשל ה-צבאי. את הגימוק השני של התובע, פסלו ברא"ז וחבריו במחי יד שניה, עם כל ה-כבוד, אין אנו מקבלים נימוק זה. הניסיון הוכיח כי כליאת מאות חבלנים בכלא שכם הביא לתסיסה ולהפגנות אנטי-ישראליות ש-מטרתן לשחרר את העצורים. החבלנים ה-צעירים הפכו למוקד של אי-שקט ולחצים. אולם בית-המשפט הצבאי לא התפק ב-גימוקים שהעלה התובע הצבאי. הוא גייס, מבלי שהתבקש לעשות זאת, את כל ה-גימוקים המושמעים בפי שוללי עונש-מוות בישראל והתובע עימם אחד-אחד.

האח הגימוקים נגד הטלת עונש ל-חבלנים הוא: אם ידעו החבלנים כי צפוי להם עונש-מוות, יעדיפו להילחם עד כלה ועלולים בכך לגרום להרג נוסף. יש להבדיל הבדל ברור בין חברי ארגון-החבלה ה-נתפסים תוך או לאחר היתקלות עם כוחות צה"ל, לבין שני הנאשמים שאת עונשם עלינו לגזור. אם כלפי הראשונים יש משקל לגימוק זה, הרי במקרה של הנאשמים שבפנינו נימוק זה אינו חופס. יש להתייחס אליהם

(סוף מעמוד 23)

כשלושים חשודים הובאו ביום השישי בפני שופט השלום התל-אביבי יהודה טריי-ביש. האשמה נגד כולם: חשודים בסחר סמים. תוך כדי גל המעצרים הניחה המש-טרה ידיה, תוך לילה בודד, על מיטען עצום של כמה מאות קילו חשיש. ימים ספורים לאחר גל המעצרים הוה, נרצח גואל.

ההסיבות נראו, בעיני רבים, כחד-משמ-עיות: מעצרים, במכה אחת, של כל-י הרבה סוחרים, ותפיסתה של כמות סם כזו, מחו, יחד עם החשודים הקל של גואל וזהבה — הביאו רבים למסקנה שהיתה כאן הלשנה.

דעה זו נתחזקה גם בגלל פרשת זוג ה-חשירים בחיפה. המשטרה טענה שהתנהגותם החשודה במלל היא שגרמה לחיפוש, וכא-שר הרגישו השוטרים בריח בושם חריף שפלה מן המכוננית, גבר חשדם שהריח נועד להפריע לכלבים לגלות את ריח החשיש.

אולם ותיקים בעולם הפשע טוענים כי דווקא עובדה זו מוכיחה את ההיפך — שאין זה נכון לוא היה זה נכון, לא היתה ה-משטרה מוסרת זאת לפירסום, כדי שלא להזהיר מעצמים עתידיים שירצו להשתמש בשיתת הבושם. עצם העובדה שהמשטרה גילתה זאת, מוכיחה, לדבריהם, כי היא היתה מעוניינת להסתח את מקור המידע האמיתי שלה — שלא יכול היה להיות אלא הלשנה.

הרצח נקמת הכנופיה

אתם מומחים מצביעים על סימנים נוספים: לפי סברת המשטרה, היה רצח גואל מיקרה של שוד מוינין, או חיטול חשבונות מיקצועי בין כנופיות מתחרות. אך דווקא העובדה כי המשטרה מתעלמת מהסימנים הנוצקים לעין של הלשנה ותוצ-אותיה, מוכיחה שהיא מנסה לתפוס על כך הסברה, כי רצח גואל היה מעשה נקמה על הלשנה, מתבססת על טיעון נוסף: רצח הוא עניין מהור, אפילו בעולם ה-חחתון. לא כל אחד מוכן לבצעו. אולם עסקי הסם בארץ הביאו ליצירת כנופיות מאורגנות גדולות. ודין לו לא כדוגמת ה-מאפיה, אך בכל זאת ניצנים של פשע מאורגן — למרות הכחשת המשטרה פי-קיים בארץ דבר כזה.

סימן נוסף המאשר, לדבריהם, את טעני-תם: העובדה כי גואל נרצח כנראה על-ידי שני אנשים, כפי שניתן לראות מן העובדה כי כדור אחד פגע בעורפו והשני בצד צדארו: זוהי השיטה הקלאסית של עולם הפשע המאורגן בארצות-הברית, שיטה ש-נוצעה להטיל אחריות קולקטיבית על ה-רוצחים.

היא יודעת את פרטי הרצח

יאוריה זו אינה נסתרת, כרגע, על-ידי מימצאי המשטרה. גואל לא נרצח במקום שנמצא. כל תרמילי אקדח לא נמ-צאו בשטח. העובדה שגורה בשני כדורים מוכיחה כי היו פה שני רוצחים: אם היה זה רוצח אחד, הרי שקיימות רק שתי אפשרויות: לוא היה בטוח כי קורבנו מת לאחיה היריה הראשונה — לא היה יורה פעם שנייה. לוא לא היה בטוח — היה מוריק את כל החסנית בגוף הנרצח, לא מטתפק בכדור נוסף בודד. מכל אלה, בתוספת סיפורה של זהבה, ניתן לצייר את התמונה הבאה: תנעמי נת-פתה לצאת דרך עם כמה ממכריו. 60 אלף הל"י שפידיו וכיין הנסיעה, ירושלים, מעי-דים כי הללו סיפרו לו כנראה כי ניתן לרכוש כמות חשיש גדולה ממקורות שמעבר לגבול. כאשר ביקשו ידידיו לעזור רגע ב-דרך, לא חשד גואל במאומה. ברנע שהגיש להם את הגפרורים, נורה למת.

קיים סימן נוסף לנכונות תיאורית ההל-שנה: העובדה כי זהבה תנעמי יודעת את פרטי הרצח. מאחר שלא סביר להניח כי היתה נוכחת במקום, נותרה רק האפשרות השנייה: שהרוצחים סיפרו לה על כך. הסיבה ההגיונית היחידה למעשם זה: להזהיר את האוכלוסיה מפני מעשים דומים. בעתיד.

אם אכן נכונה התיאוריה זו, פעלה המש-טרה במיקרה זה בקלות-ראש: האם לא שיע-רה שתחיקי עולם הפשע יחברו שניים ועוד שניים, ויגיעו בקלות למסקנה אליה הגיעו? שאלה זו, ושאלות האחרות שנתעוררו בעיקבות גילוי רשת הסמים הגדולה ביותר מזה שנים, ורציחתו של אחי מראשיה, יקבלו תשובה רק במקרה אחד: כאשר התפוס המשטרה את הרוצחים.

במדינה

משטרה עיסקת חבילה מאחורי הסורים

כאשר הוכנס משה כהן (22), לפני שבו-עות מספר, לתא המעצר שבתחנת המש-טרה במגרש הרוסים בירושלים, היה בריא ושלם. כאשר יצא משם, היתה עינו השמא-לית בסכנת עיוורון. הסיבה, לדבריו: צורר מפתחות שהוטת בפרצופו בעוצמה על-ידי סוהר בשם גדליה אסולין, מספר 13333. באחד הימים, טוען הוא, כאשר ערכו ה-סוהרים את ביקורתם היומית בתאים, ה-רי גיש צורך לפקח. פיהק, אפיא. היתה זו טעותו הגדולה. כי גדליה אסו-ר לין חשב שמשה צוחק ממנו, לא מפקח. אז הוא היכה אותי בפרצוף עם מפתחות הכלא, סיפר משה.

לא מכיר, לא יודע. קם משה וביקש טפסית-לונה. דחו אותו השוטרים בקש. ואף ביקשוהו שלא להתלונן. תבין אותו, יש לו אשה וארבעה ילדים, ביק-שו את רחמי העצור. בסוף, טוען כהן, כאשר ראו השוטרים ששכר לעצמו פרנק ליש, הציעו לו עיסקת חבילה: עשר ל"י תמורת משקפיים, כדי שסימני המכה לא יראו, עשרים ל"י עבור תרופות.

משה לא התנגד עקרונית לעיסקה, אך ביקש סכום גדול יותר. העיסקה נכשלה. הגיב ודבר משטרת ירושלים, אברהם תור-גימן: יש משהו בסענתו. תלונתו תיב-דק, ואם תוכה נכונתה, יועמד השוטרי ל-משפט משטרת.

צ'ארלי קדושים נוסע לחתונה

צ'ארלי קדושים הוא דמות ידועה ב-ראשון-לציון. הצעיר (33) החסון, יליד מרו-קו, הוא בעל משורר ליחסי-צבור. אבל מיק-צועו זה לא עזר לו ביחסיו עם המשטרה. הכל התחיל בכך שצ'ארלי קדושים או-הב לעשות טובות. כאשר הוזמן לחתונת ידידים בבאר-שבע, התנדב להסיע את ה-חתן והכלה ועוד זוג במכוניתו. שמחים ו-עליונים עשו החמישה את דרכם לכאר-שבע. ברנע שנכנסו לעיר הפעיל צ'ארלי את צופר מכונתו כדי שידעו כל תושבי באר-שבע שחג גדול היום.

הצפירות לא מצארוחן בעיניו של קצין המשטרה אליהו לוי. הוא עצר את מכוני-תו של צ'ארלי. כל הסבריו של צ'ארלי ש-הוא מסיע חתן וכלה לחתונתם לא הועילו. הקצין דרש שצ'ארלי ילווה אליו לחתנת המשטרה. צ'ארלי ביקש שיוותן לו לפחות להסיע את הוגג למקום החופה. הקצין סירב. בלית ברירה השאיר צ'ארלי את הוגג אצל צלם חתונות ונסע לחתונה-המשטרה. הבגרים יתקמטו. למחרת, כשהת-ייצב צ'ארלי במשטרה, החלה לדבריו חקי-רה ארוכה מצד קצין המשטרה על הפשע.

צ'ארלי קדושים לא כדאי לעשות טובות

צ'ארלי הנרגז הגיש מיד קובלנה לשר המשטרה שלמה הילל. לעולם לא קרה אצלו בתולדות ההיסטוריה שקצין משטרה ישקר, כתב צ'ארלי בתלונתו נגד הקצין (סוף מעמוד 34)